

Սայր աթոռի մամուլ դիվանից երեկ «Ազգին» տեղեկացրին, որ հոկտեմբերի 12-ին Նյու Յորքի հիվանդանոցներից մեկում Գարեգին Ա Ամենայն հայոց կաթողիկոսի միաբանության վիրահատությունն ավարտվել է բարեհաջող: Շուրջ 7 ժամ տևած վիրաբուժական գործողության ընթացքում հեռացվել է Վեհափառ հայրադարի քերտի խոռոչում եղած ուռուցիգ: Վեհափառն այժմ գտնվում է քիչ քանակությամբ հսկողության տակ և կմնա եւս որոշ ժամանակ, որից հետո կանցնի կազդուրման և հանգստի օրջան: Ի հավելումն դաստիարակման հարողագրության տեղեկացնում, որ մեր սվալներով, Վեհափառը ենթարկվել է քերտի խոռոչում կրկնակի վիրահատության լեզվի սակ և լինող վերջնամասում, բարեբախտաբար, դեղի ուկային հասվածներ որևիցե մեծ տեսակներ չկա:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՆՆՆԵՐ

Հարություն Կարադեյան. Հարկ է բարոյական չափանիշներով հետևել սեփականաձեռնման առթիվ բարձրացված աղմուկին

«Նոյամ սադանի» թղթակցի հարցերի մասնատված հարցազրույցի Ռամկալար Ազատյան կուսակցության անձնակազմի Հարություն Կարադեյանը:

Ինչո՞վ էր թայմանավորված սեփականաձեռնակած խոշոր օրյակների առթիվ Ազգային ժողովի մի խումբ դասգամավորների բարձրացած աղմուկը:

– Մեր կուսակցության դիրքում վաղուց է հայտնի. մենք միշտ կողմ ենք եղել սեփականաձեռնակմանը, բայց ոչ այն վայրերի, կտրուկ, ինքնադատական սեփականաձեռնակմանը, որի ակամասեղ եղանակն այս օրերի ընթացքում: Հարկ է, որ բարոյական չափանիշներով հետևենք այն աղմուկին, որը բարձրացվել է մի քանի խոշոր օրյակների սեփականաձեռնակման առթիվ. նույն մարդիկ, որոնք մտնում են այս օրյակները սեփականաձեռնակման ցուցակի մեջ, այժմ զբաղված են հաղափական փախուստներով: Սա ոչ թե սեփականաձեռնակման հարց է, այլ՝ հաղափական փախուստի գործարարները, որոնք ԽՍՀՄ-ում Հայաստանի դարձման էին, հիմա չեն աշխատում: Ես հաղափական հարց եմ դնում մինչև Ռոբերտ Բոյաջյանի իշխանության գլուխ գալը այդ սեփականաձեռնակման թեման վրա: Ես կհարցնեմ ինչ-որ գույքեր մուտք առնողներին, աշխատանքներ ստեղծվեցին: Ես այդ դասգամավորների դիրքում եմ որակում եմ որոշակի հաղափական ցուցիկով:

Ինչ վերաբերում է քերտի կոնյակի գործարարի գործարարին, ապա այն առաջին անգամ հնարավորություն է տալիս անսահմանափակ ֆանտազիայի արդյունքում համոզել և կանխիկ փող ստանալ, ցուրտի փողարարի խաղող ամբողջ: Կոնյակի գործարարի դիմաց կա մեկ ուրիշ գործարար, որն

ալիսի հին է, և ան խորհրդային օրերի կառուցված կոնյակի գործարարը, եւ որը վաճառվեց կողմերով: Այս օրերին էլ Հայաստանում վաճառվում են ցեմենտի օտերում լցված 21 քվադրանտրի տարածքներ, որոնք գնում գործարարի դասարանից են: Եկե՛ք համեմատենք զանազան գործարարները, ոչ էլ հողատերերը: Այդ մարդիկ թող մասնակցեն, թե նույն գործարարն է ինչ որակի կոնյակ էր արտադրում վերջին օրերին:

Յուզվո՞ւմ եմ, Հայաստանում ֆառափառությունը զբաղվող մարդկանցից քանիսն են, թե ժողովուրդը տառապում է ամենազարգացած հիշողության կորուստով: Այդպես չէ, ժողովուրդն ամեն ինչ հիշում է, նաեւ նախորդ օրերի նրանց ելույթները: Ես էլ եմ դասգամավոր եղել եւ գիտեմ, թե ինչի համար եմ փնտրել կողմ եւ դեմ, եւ յուրաքանչյուր իր խղճի առջեւ թե՛ք է դասախոսի սա:

Քաղաքական վերջին զարգացումներում մեղի իրենց բաժինն ունեն նաեւ մերկայիս իշխանությունները: Ռոլիները չհարկեցին նախորդ իշխանությունների գործունեության ֆառափառական գնահատականները: Եթե սրվեին, այդ մարդիկ այսօր աղմուկ չէին բարձրացնի: Այստեղ ես էլ մեղի իմ բաժինն ունեմ որոշակի կուսակցության ղեկավար: Գուցե հարկ եղածի դեմ չեմ դիմադրում միայն, որ սրվի այդ գնահատականը:

Տես ի էջ 2

ԱՄ-ում գաղափարական համաճարակի ուրվական

«Կարմրուկից» մինչև «դեղնախիս» ընկած ճանապարհը

Մեր հասարակությունը մանկական հիվանդությամբ է տառապում, արձանագրեց ԱՄ խոսնակ խոսող Հարությունյանը հետևելով մարտիկոսի դասական Ույանով-Լենինի ծախսության մանկական հիվանդության հայտնի փոխաբերությանը: Ինչպես կուսակցությունները, այնպես էլ ողջ հասարակությունն ու մամուլն ի վերջո կազմակերպեն այդ «կարմրուկից և դեղնախիսից», լավատեսներն եզրափակեց որն Հարությունյանը համոզված, որ մենք կամ դիմադրողականություն ձեռն կրենք, կամ խոյառ կրթափեն մանկական արտերը: Երեւոթքի ԱՄ միսերի դաշիճում լուրջ կենտրոնում էր «Հայրենի» դասգամավորական խմբի նախաձեռնությամբ վավերացվեց օրենքի մի նախագիծ, որը կանաչ ճանապարհ է բացում ԱՄ-ի նախընտրական խաղաղության առջեւ: Ամեն կիրակի 20:00 (խնդրում են, ուսարությունը դարձնել սույն ժամին, ֆանգի այդ ժամանակ երկնագույն եթերում ազգա-

յին հեռուստատեսության սնունդը Տիգրան Լաղրայանի «Օրակարգ» լրատվական-վերլուծական ծրագիրն է) «խորհրդարանական ժամ» հաղորդման օրջանակներում ԱՄ-ում ընտրություններ են:

Տես ի էջ 2

Արբեղյանի նախագահական ընտրությունները համադասասխան չէին միջազգային չափանիշներին

ԵԱՀԿ-Եվրախորհուրդի համատեղ հայտարարություն

ԲԱՅԵՐ, 13 ՀՊԿՏԵՐԻ, ՈՂՅԵՐ, ՄԱՍԻՐ: Արբեղյանում նախագահական ընտրություններին հետևած միջազգային կազմակերպությունները հայտարարեցին, որ դրանք չէին համադասասխանում միջազգային չափանիշներին: «Ընտրական գործընթացը իր ամբողջությամբ մեջ չէր համադասասխանում

Վրաստան-Թուրքիա ռազմական գործակցության հեռանկարները

ԹԻՒՆԻՍ, 13 ՀՊԿՏԵՐԻ, ՄՍԵՆՄԵՐ: Վրաստանի դաստիարակության մախարար գեներալ-լեյտենանտ Դավիթ Թելազանն այսօր սկսված եւրոպա աշխատանքային այցի ընթացքում Անկարայում կենտրոնի Վրաստանի և Թուրքիայի ռազմական համագործակցության հեռանկարները, Փայմ Նյուսի թղթակցին հաղորդել են դաստիարակական գեներալության մասին ծառայությունում:

Թելազանն հանդիպումներ է ունենալու Թուրքիայի վարչապետ Սեմսոթ Զըլմալի, դաստիարակության նախարար Իսմայիլ Սեզգինի, երկրի ղեկավարության այլ ներկայացուցիչների հետ: Մարտին Վրաստան էր ժամանել Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր օտարի դաստիարակությունը ռազմական ոլորտում վարչության մեջ գեներալ-լեյտենանտ Սեմսեղ Բաճֆինարի գլխավորությամբ: Այցի արդյունքը եղավ Թուրքիայի դաստիարակության նախարարության կողմից վրացական բանակի քիլոմետրի ծառայությանը ինտենսիվական օգնություն ցույց տալու համաձայնագիրը:

Թուրքիայում ներկայումս հայաստանցիք է անցկացվում այդ երկրի ռազմական գեներալության կողմից Վրաստանի դաստիարակության նախարարության Թիբիլիսիի միացյալ զինվորական ակադեմիան եւ Գորիի վարժական կենտրոնը բարելավելու եւ սեփականաձեռնակման հանդեպ: Ինչպես նաեւ Թուրքիայի զինվորական ուսումնական հաստատություններում աղագա վրացի սղաների դաստիարակման համար հասկացված 5,6 մլն դոլարի իրացման նախագիծ:

ՂԱՐԱԲԱՐԻ ՀԱՐԵ

Համանախագահները մշակել են նոր՝ «սեղծագործական մոտեցում միասնական տեսության հիմնադրույթին»

ՎԱՐՇԱՎԱ, 13 ՀՊԿՏԵՐԻ, ՄԱՍԻՐ: ԵԱՀԿ գործող նախագահ Բրոնիսլավ Գերեմեկը երեկ Վարշավայում հանդիպել է ՄԻ համանախագահների հետ: Այդ մասին ասվում է սեղծագործների 12-ին այդ կազմակերպության կողմից տարածված մամուլի հաղորդագրության մեջ:

Համանախագահները, հանձնիս Զրանիայի, ՌԴ, ԱՄՆ ներկայացուցիչների, գործող նախագահին տեղեկացրին դարաբաղյան հակամարտության տարածաօրջան կատարած այցի եւ երեք կողմերի լիդերների հետ հանդիպումների արդյունքների մասին: Նրանք գոհունակությամբ հայտնեցին, որ կողմերը ձգտում են ԵԱՀԿ ՄԻ օրջանակներում վերսկսել հակամարտության կարգավորման օրջանակների գործընթացը: Կողմերը նշել են իրենց դրված նախադասի հասնելու համար կոլեկտիվ ջանքերի աշխուժացման անհրաժեշտությունը:

Համանախագահները Գերեմե-

կին տեղեկացրել են Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի հիմնախնդրի կարգավորման հարցում մշակված «նոր մոտեցման» մասին, որը «սեղծագործական մոտեցում է միասնական տեսության հիմնադրույթին»:

Գերեմեկը ողջունեց այդ ուղղությամբ համանախագահների գործադրած ջանքերը եւ հակամարտության թուր կողմերին կոչ արեց բանակցությունների ժամանակ հիմնվել կառուցողական մոտեցումների վրա:

Գործող նախագահը եւ համանախագահները նշեցին հակամարտության գոտում հրադադարի դաշինքում կարեւորությունը եւ ողջունեցին հակամարտությունը խաղող ճանադարիով կարգավորելու կողմերի ձգտումը:

Նախագահը տեղեկացրեց, որ նախատեսվում է հոկտեմբերի 15-18-ին տարածաօրջան այցելել եւ հույս հայտնեց, որ դա նոր լիցի կհաղորդի Միսկի գործընթացին:

միջազգային ստանդարտներին», հաստատվում է ԵԱՀԿ-ի եւ Եվրախորհրդի կողմից լրագրողներին տրամադրված միացյալ հայտարարության մեջ: «Դրական կողմում, ասում է հայտարարությունը, հանրադասության նախագահի ընտրության մասին նոր օրենք... նախագահից բարելավման առավելություններ ունի նախորդի նկատմամբ, սակայն, դժբախտաբար, դրա կիրառումը ես է մնում ընտրական մրցակցության միջազգային չափանիշներից», եւ ավելացնում, որ «ընտրական որոշ սեղանատերում ասում լուրջ անկանոնություններ» են արձանագրվել:

Հայտարարությունը ավելացնում է նաեւ, որ հակառակ գրանցության վե-

Տարություն Կարապետյան. Տարի է բարոյական չտիանիներով հեծել...

Սկիզբ է 1

Չնայած 2004-ի կոչ ընդդիմությանը, ընտրությունների 5 տևողությանը արգելից հարթահարած կուսակցություններին սրամարտից 100 մլն դրամ: 267 գնում, որ առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններից առաջ կուսակցությունները դրամով իսկ հայքնվեցին անհավասար տայմանմամբ:

Անհավասար տայմանմամբ ունի հայքնվել էին դեռ 1995 թ. ընտրություններում, երբ ձևավորվեց մի քանակ «փակ ակումբ», ղեկավարված լծակները, այդ թվում ուժային, օգտագործելով ձեռնարկեց խորհրդարան: Եվ այսօր, երբ մի խումբ կուսակցություններ (կոմունիստներից սկսած մինչև «Հայրենի») միավորված շարքերակ են ներկայացնում, նույնպես փողովակալական քաղաքականություն է: Վստակվոր օրենքի նախագիծ է դա, որովհետև մնան է փառիկ թղթով փաթաթված փարի, որով կարող են խիստ ժողովրդավարության գլխի:

Սի առաջված կա՝ իշխանությունը մի քանի օր է փակել այն մեթոդներով, որով գրավել են: Ինչպես նաև ձևավորվեց իշխանությունը 1991 թ.-ին. դոկտրինով, դեմագոգիայով, եւ հիմա այս սկզբնապիսի իշխանությունը փորձում է իր դիրքը փառապանել նույն դոկտրինով ու դեմագոգիայով:

Քաղաքական ուժերը, որոնք աջակցում են Արցեհ Քոչարյանին, ղեկավարվում են ավելի քան համագործակցելով: Այսպիսով ունեն ավանդական կուսակցություններից 737-ին, 2004-ին, մյուս կուսակցություններին: Ըստ խնդիրներ կան, որոնք մասին նույն ձևով են մասնում, չնայած զաղախարախական սարածայնություններին:

Տարագրույցը վարել է ԱՐՄԵՆ ԱՄԻՐՈՒՄՆԱԼԸ «Նոյան սաղան»

Միացյալ անդամակցական ժողով ՀԱԱԿ գրասենյակում

Հոկտեմբերի 12-ին Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության գրասենյակում տեղի ունեցավ ՀԱԱԿ 4 ակումբների միացյալ անդամակցական ժողով: Ներկա էին «Կենտրոն», «Վան», «Եղվարդ», «Չառնի եսայան» ակումբների ներկայացուցիչները: Օրակարգում դրված էր ՀԱԱԿ Հանրապետական վարչության քաղաքականության հարցը: Ժողովի մասնակիցները միաձայն ընդունեցին քաղաքականում արտադրված, հասկառախ ՀԱԱԿ ակումբների աշխատանքի վերաբերյալ, կետերը: ՀԱԱԿ Հանրապետական վարչության փոխաստեղծական Հանրապետական իր ելույթում անբավարար գնահատեց Երևանի որոշ ակումբների աշխատանքը՝ հիշեցնելով Աժ առաջիկա ընտրությունների եւ դրանց ընթացում ակումբների վրա դրվելիք մասնախանասու մարտականությունների մասին: Միաձայնակ նշվեց, թե որքան արդյունավետ են գործում հանրապետության մարզերում հիմնված ակումբները: Նախատեսվում է ակումբներ հիմնել նաև Վանաձորի, Տավուշի, Արագածոտնի մարզերում, եւ ՀԱԱԿ Հանրապետական վարչությունը դասրաս է ամեն կերպ աջակցել այդ եւ մյուս բոլոր ակումբներին: Եղվարդի համանուն ակումբի գործիչ Հարություն Խոփրյանը, մեծարկումը բարունակելով, մարդկանց մեջ բույն դրած անսարքեր հոգեվիճակը բացատրեց իշխանությունների հանդեպ հավատի կորուստը՝ միաձայնակ նշելով, որ մի քանակ ակումբներում ակումբի անդամակցական խոսքերը համարում են իրենց անհատական արտահայտություններ: Եղվարդի ժողովից մտազուտների մասին, ընդգծեց ՀՀ նախագահի փառաքանական կուրսի իրականացման թույլ կողմը, այն է՝ դանդաղ կուսակցություն, որը, մի քանակ հանգամանակների բերումով, տայմանավորված է նաև տեղերում սխալ կադրային փառաքանականություն: Թեպետ փոխվել են նախարարները, սակայն ավելի ցածր օղակներում դաստնասար անծիմ նույն են, ավելին՝ բարունակում են աշխատել նույն արտաքին աշխատանքով: «Չառնի եսայան» ակումբի անդամ Գայանե Մուրադյանը, վերադառնալով ներկայացուցական խնդիրներին, առաջարկեց մի քանակ ակումբներում վարչության նոր կազմ ընտրել՝ դրանց գործունեությունն աշխուժացնելու նպատակով: Առաջարկն ընդունվեց միաձայն: Ժողովի ավարտին ներկայությունը, որը, մի քանակ կուսակցականների կարծիքներն ուսումնասիրման սոցիոլոգիական հարցաթերթիկները:

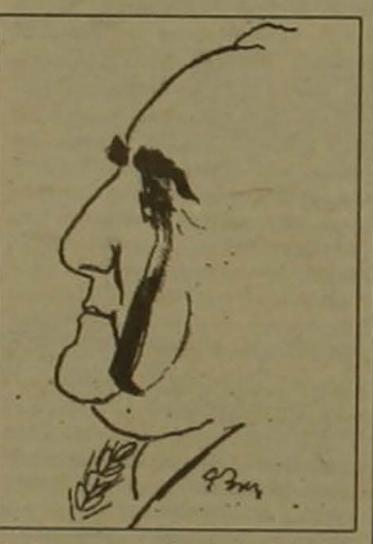
ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՀՈՒՍՏՆԱԳՐԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կենտրոնական ադարասում արմատական կառուցվածքային փոփոխությունները դեռևս ընթացի մեջ են: Նախկին 23 վարչությունների եւ բաժինների փոխարեն ստեղծվել են հինգ գլխավոր վարչություններ՝ դեղատնտեսականների կարգավիճակով: ՀՀ գյուղատնտեսար Վ. Մովսիսյանը

նեց, որ ներկայումս մակվում է ուղղված ներկրող ծրագիրը: Դրա համաձայն, ըստ Մովսիսյանի կարելի է ներկայումս հասցնել 33 հազար հեկտար գերխոտերի հողերի մեկտրահիվ վիճակը, ինչպես նաև մեխանիկական ուղղումից անցնում կկատարվի իմնահոս ուղղման: Վ. Մովսիսյանը կարելուց նաև կառավարության կողմից անցկաց

ԱՍՈՒՆԱ

Վ. Մովսիսյան. «Ես դեռ երկար եմ աշխատելու...»

լրագրողների հետ ունեցած համդիտման ընթացում նեց, որ այդ փոփոխությունները կավարտվեն միայն 1999 թվականի հունվարին, իսկ մինչ այդ նախատեսվում է նախարարության ադարասի կրծասում 33 մարդով:

Նախարար կարելուց աշխարհում միասնական ադարային օուկաների ստեղծումը, եւ նեց, որ Հայաստանն ունի այդ օուկաներին անդամագրվելու բոլոր նախադայմանները: Ըստ նրա, ադարարային օուկան ղախանում է կադրային, ադարանի եւ ծառայությունների ազատ տեղափոխությանը: Անդամակից բոլոր ղեկավարները ղեկավարում են համաձայնության գալու նաև անասնաբուժական եւ կարանտինային փառաքանական համադասասխանեցման հարցերում:

ված մրցույթը միջին ժամկետի եւ կարածամկետ վարկեր սրամարդող քանկերին ուղղվում համար: Միջին ժամկետի վարկերի սարկան տկուսարույրը կլինի 12 տկուս եւ կրծի մինչև 50 հազար դոլարի վարկ, կարածամկետի դեղմում սարկան տկուսարույրը կկազմի 16-18 տկուս: «Հակառակ սարածվող լուրերի, ես դեռ երկար եմ այստեղ աշխատելու եւ կարող եմ՝ սալ իմ յուրաքանչյուր խոսքի մասսախանը», լրագրողներին սասց ոլրն Մովսիսյանը:

Աժ-ում գաղափարական համաձայնակի ուրվական

Պարտավանի բաժնի հասավ ղեկավար լրատվամիջոցների առավելագույնն ազգային հեռուստատեսությանը եւ «Հայաստանի Հանրապետությանը»: «Հանրապետություն» խմբակցության անդամ Արամ Մկրտչյանն առաջարկեց գործուն գաղափարակից ղեկավարում հազվի առնել իրենց հանդեպ ունեցած դիրորուումը, ինչը նեանակում է բյուրեւում նկազեցնել ֆինանսավորման այն տողը, որը վերաբերում է ղեկավար փառաքանակից ղեկավարին: Մուկտչյանը ղեկավար է գալել ղորմահասիկից: Աժ խոսակ կոսրով Հարությունյանն իրավադիրեն նկատեց, որ ղեկավար դաստնայան իրավասու չէ անձամբ կանխորոշելու իշխանության սարքեր թեղերի փոխարարությունները եւ նրանց ազդեցության քաղաքականները: Բայց փանի հենց այս խորհրդարանի կողմից ընդունված չէ ղեկավար ծառայողի մասին օրենքը, մեր նորընծա եւ հնարանակ դաստնայաներն իմնական փորձում են որոշել իրենց իրավասությունների քաղաքակը՝ երբեմն-երբեմն յուսաբանելով այս կամ այն աշխարհի գործունեությունը, ինչը եղավ ազգային հեռուստատեսությանը Աժ միտերից մեկը յուսաբանելու նախադեղ, ուստի սեղին է հիշել դաստնայան Արամ Մկրտչյանի հորդորը՝ հարզել դիմացի մի կարծիք, թեկուզ այն սրամագծորեն հակառակ լինի: Խոսրով Հարությունյանը դրուում լրագրողների փաստեց, որ ցանկացած լրատվամիջոց՝ լինի ղեկավար թե ազատ, իրավունք ունի ոչ միայն ստակ լուսաբանելու, այլեւ մեկնարանելու, բայց ամեն ինչ որուակի չափի մեջ: Կարծում են, որ այդ չափը վերաբերում է նաև Աժ դաստնայաներին, որոնցից, օրինակ, Արակ Մկրտչյանն իրեն հասուկ առավելադասությունը ղախանում

Եր. «Անն դաստնայան եմ հակախարված սալ այդ տիտի լրատվամիջոցներին», փանզի նրան կկործանեն երկիրը նոր հազարամյակին ընդառաջ:

Վեր կանգնել կուսակցական եւ խմբակային Կառուցումը

«Երկրադախ» դաստնայան խմբի անունից Արամազդ Չախարյանը քաղաքական գնահատեց ստեղծված մթնոլորտը, որի ձեռնարկում մասնակցել է գործադիր իշխանությունը: Այդ քաղաքական մթնոլորտը դաստնայան Աժ խոսակ Արթուր Բազեյանի հրածարականի: Խոսմըր եւ ԵՄ վարչությունը դաստնայան հորդորեն Արթուր Բազեյանին եւ վերջին հրածարականը, որովհետեւ նրա քաղաքական եւ գաղափարական հակամիտներն անհրաժեշտ են այս խորհրդարանին: Խոսմըր նաև անհազանգեց գործադիր իշխանության այն ներկայացուցիչներին, որոնք փոխադարձ անհանդուրժողականության մթնոլորտ են սերմանում վեր կանգնել կուսակցական եւ խմբակային Կառուցումը: «Երկրադախ» դաստնայան փոխադարձ հանդուրժողականության մթնոլորտ ստեղծելու յուրահայրու լայի: Տեղական քաղաքայնությունից հետո՝ հայաստանի ղեկավարների ժամանակ, փոխտնտեսակի իր աքոռին մտեցավ Արթուր Բազեյանը՝ ձեռնից գրավոր դիմում, այն հրածարականի դաստնայան ամրագրում էր: Ի դաստնայան երեքսարի հնչած Վազգեն Մարգարյանի իր գաղափարակից երկրադախների նա փաստարկեց, որ ստեղծված իրավիճակում, երբ փառաքանական ուժերը ոչ մի քանակ գործելակերտ են որդեգրել, իր համար աս դիվար է բարունակել՝ փառաքանական դաստնայան վարչություն կոչին նա գուցարեց սկզբունքայնության խնդիրը: Աժ-ն ղեկավարում ընդունի. «Ինն օտանդակներ... ես

Այս քաղաքումը թուլացում է

Հայտնի դարձավ, որ որոշ կողմեր Ազգային ժողովում հանդես են գալու առաջարկությամբ. անվասնության եւ ներքին գործերի նախարարությունը բաժանել երկու մասի: Մի խոսքով, ղախանում են վերադառնալ անցյալին: Դե, եթե նախկին փառաքանական կադրային, Ազգային ղեկավարի կողմից նախադարձում են նախադեղ: Բայց մինչև հարցին դաստնայանը, փաստերը ծանրութեւ աննն: Դեպքում կյանքն անձնականի ղեկ ունի ներքին եւ արտաքին միջավայր, որոնք ուղղակի կաղված են միմյանց հետ: Հեծեաքար, այստեղ առաջանում են ընդհանուր եւ առանձնահատուկ խնդիրներ: Առաջիններն ակնբերուրեն գերազանցում են, այնտեղ կառավարում մեկ կենտրոնից գերադասելի է եւ՝ ընդհանրապես: Մեր դեղմում դրությունն այստեղ է. առաջինը՝ ղեկավարության եւ ներքին գործերի հարցը աշխատանքը սկիզբ է վերցնում մեկ հիմքից, իրարուրության լայնածավալ ինքնուրուագիա մեկ թեղելուց: Վերջինս կատարում է հեծախաղաղություն: Եթե անվասնության եւ ներքին գործերի նախարարություններն առանձին են, ուրեմն ղեկավարում երկու առանձին հեծախաղական կենտրոն՝ ներարկվելով սարքեր նախարարների: Այժմ, երբ Արց

խի եւ այլ հայկական հարցերը լուծված չեն եւ ազատ օուկայական դայմաններում, երբ սահմանները քաղաքակնի են դառնում, խիստ կարելու է ունենալ մեկ հեծախաղական վարչություն: Դա ասակվել է ոչ միայն փառաքանական, այլեւ սեծաստեղ:

Հավանած ինքնուրուագիան, ներքին կամ արտաքին աշխարհից, դարզ է, որ կոզսագործի արդեն մասնագիտացված. ղեկավարությանը՝ իր համար, ներքին գործերի մյուղը՝ իր համար: Վերջում նեծնն, որ բոլոր երկրներում, որտեղ այս կամ այն դաստնայան արդարանալով մեկ կենտրոնից գերադասելի է եւ՝ ընդհանրապես: Առաջիններն ակնբերուրեն գերազանցում են, այնտեղ կառավարում մեկ կենտրոնից գերադասելի է եւ՝ ընդհանրապես: Մեր դեղմում դրությունն այստեղ է. առաջինը՝ ղեկավարության եւ ներքին գործերի հարցը աշխատանքը սկիզբ է վերցնում մեկ հիմքից, իրարուրության լայնածավալ ինքնուրուագիա մեկ թեղելուց: Վերջինս կատարում է հեծախաղաղություն: Եթե անվասնության եւ ներքին գործերի նախարարություններն առանձին են, ուրեմն ղեկավարում երկու առանձին հեծախաղական կենտրոն՝ ներարկվելով սարքեր նախարարների: Այժմ, երբ Արց

ԱՐԿՈՒՄ ԵՐՈՒԹՅՈՒՆ փառաքան

Հայկական ժողովրդային արժան Հայաստանի ներկայացուցչությունից մեր սասցած հաղորդագրությունը, որի վերնագիրն է «Դաստնայան», արձագանքում է թուրական «Թուրքիե» թերթի հոկտեմբերի 11-ի եւ հայկական «Ռեպորտաժիկա Արմենիա» օրաթերթի հոկտեմբերի 8-ի համարներում ՀՀ Գերագույն մարմնի անդամ Գեղամ Մանուկյանի հայտարարությանը, ըստ որի՝ «Հայաստանի ազատագրության հայ գաղափարի քանակ (ԱԱԱԱ) կազմակերպությունը ԱԱԿ-ին (ԿԳԲ) կաղված հաստատություն է: Հայկական ժողովրդային արժան Հայաստանի ներկայացուցչությունը Գեղամ Մանուկյանի կողմից արթեղանցի լրագրողներին սրված հարցադրությունը արժան այդ հայտարարությանը սալիս է խիստ ուրակներ եւ դաստնայան այն:

ՀԺԿ-ն դաստնայանում է

Հայկական ժողովրդային արժան Հայաստանի ներկայացուցչությունը Գեղամ Մանուկյանի կողմից արթեղանցի լրագրողներին սրված հարցադրությունը արժան այդ հայտարարությանը սալիս է խիստ ուրակներ եւ դաստնայան այն:

«Ն ախիջեան» հայ-միությունը հոկտեմբերի 16-ին, ժամը 16-ին, հայրենակիցներին հրավիրում է ՀՀ ԳԱԱ մեխանիկայի ինստիտուտի դահլիճ միության հերթական հազվեհու-ընտրական համաժողովին:

«ԱՅԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հանրապետական տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի ղեկավար խմբակ
երեսմ 375010, Հանրապետական 47
Ֆակս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminfo.com
Գլխավոր խմբակիր
ՅԱԿՈՒՄ ԱՐԿՈՒՄՆԱԼԸ / հեռ. 521635
Խմբակիր
ՊՆՈՒՄՆԱԿ ԿՍԿՈՒՄՆԱԼԸ / հեռ. 529221
ՏԳՐԵՆ
ՀԱՅԿՈՒՄՆԱԿ / հեռ. 562863
Համակարգչային
ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» դաստնայանի
Լիթերը չեն գրախոսում ու չեն
վերադարձում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Միջազգային

Ինչպես հայտնի է, հոկտեմբերի 1-ից ի վեր, երբ Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը Միջազգային ուղղված ստատուսից ելույթով հանդես եկավ երկրի խորհրդարանում մեղադրելով PKK-ին աջակցելու մեջ, երկու երկրների փոխհարաբերությունները կտրուկ սրվեցին: Դեմիրելի ելույթին հաջորդեցին Թուրքիայի բարձրաստիճան դասնյաների վերջնագրային հայտարարություններն ու ստատուսիները Միջազգային հասցեին: Վարչապետ Յըլմազը, վերջինս համարելով Միջին Արևելքի ահաբեկչության կենտրոն, ընդգծել է, որ Անկարան Դամասկոսի դեմ գործի է դնելու բոլոր անհրաժեշտ միջոցները: Միաժամանակ Թուրքիան զգալի փոփոխություններ է գիտնում և զինվորական

հասկնց որդես Միջազգային, Իրանի և Իրաքի ու ընդհանրապես արաբական աշխարհի դեմ ուղղված փաստաթուղթ, որին հաջորդեցին մամուլի մակ երկրորդ և երրորդ համաձայնագրերը: Համաձայնագրեր, որոնք արժանացան Դամասկոսի խիստ ընդդիմություններին: Քանզի, ինչպես Ֆրանսիական «Պուեն» Եվրոպայի կենտրոնը է նշում իր 1998 թ. սեպտեմբերի երկրորդ համարում, քուրդ-խալաբյալական ռազմական համագործակցությունն ու համատեղ զորավարություններն ունեն նաև գաղտնի կողմ, և դա երկու երկրների գաղտնի ծառայությունների համագործակցությունն է, որով թել Ալիվն արժեքավոր սեղեկություն

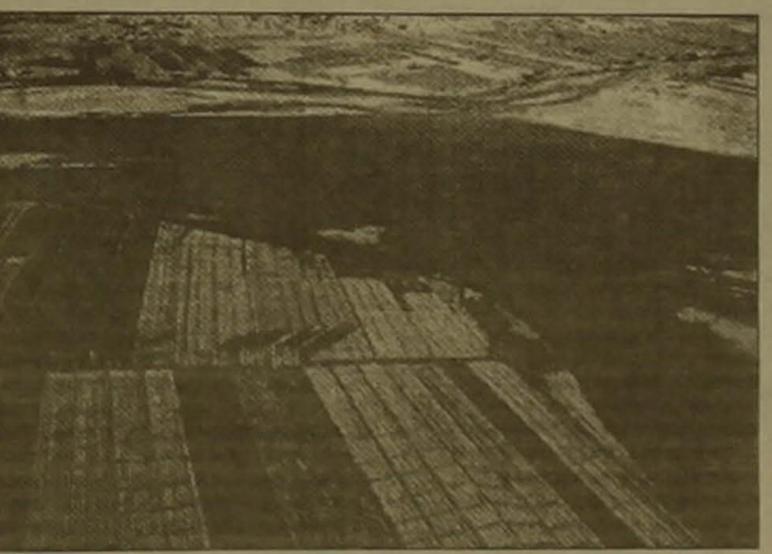
թ. հունիսի 14-15-ը Ասամբուլում կայացած խլամական ուր խոսք երկրների գազաբաժնողվին: Թվում է, թե Անկարան առանձնապես կարևորություն չսվեց Մուբարաֆի այցին, որը շեքվելի արդյունք չարձանագրեց: Ավելին՝ Մետուք Յըլմազը վերջինս այցի նախորդին հանդես եկավ խիստ վերջնագրային բնույթ կրող հայտարարությամբ՝ Դամասկոսից դաժանեցնելով հրաժարվել սարածային դաժանաբանություններից, PKK-ին աջակցելուց, Օզալանին Անկարային հանձնել, մինչդեռ, ըստ որոշ աղբյուրների, Օզալանը վաղուց արդեն Դամասկոսում էր (BBC, 1998 թ. 8 հոկտեմբերի): Եվ ի վերջո դաժանեցնում է վերջնական PKK-ի ծամբարները Լիբանանի Բալա հովտում: Դամասկոսի խորին համոզմամբ,

գործակցության անընդունար: Ինչ վերաբերում է Իրանի միջնորդական գործունեության արդյունքներին, ապա Խալաբյան Թուրքիայի նախագահի և բարձրաստիճան այլ դասնյաների հետ ունեցած հանդիպումներից հետո վերադառնալով Թեհրան, հայտարարեց, որ ճգնաժամի խաղաղ կարգավորման դրական տեղաշարժեր կան: Երկու օրը մասն ընտանեկան էր հայտնել նաև Եգիպտոսի նախագահը, որը շարունակում է իր միջնորդական գործունեությունը: Իրականում էլ, հոկտեմբերի 9-ին, որոշ մեղմացում նկատվեց Անկարայի դիրքորոշման մեջ, որը մինչ այդ հայտարարում էր, թե արդեն փորձել է դիվանագիտական բոլոր ուղիները երկու երկրների միջև առկա խնդիրները լուծելու

ԱՄՆԱՄԱՐԸ

Թուրքիայի նոր խաղը սարածաբանում

կուսակնց Միջազգային սահմանամերձ երջաններում: Պաշտոնական Դամասկոսն ինչպես միշտ, այժմ էլ հերքելով ներկայացված մեղադրանքները, խիստ կոնտրաստելով Անկարայի վերջին հայտերը, որոնք ռազմատեխնոլոգիան օգտագործող համատեղ զորավարություն հասցնեց բանակցային ճանապարհով լուծել սարածայնությունները: Անհրաժեշտ են համարում ամփոփ կերպով անդրադառնալ Թուրքիա-Միջին փոխհարաբերություններում առկա սարածայնություններին:

ներ է հայտարարում իր բեմամիներ՝ Իրանի և Միջազգային վերաբերյալ: Համագործակցություն, որը խթանեց թել Ալիվ-Անկարա սեփական, փառաբանական և այլ ոլորտներում կապերի ընդլայնումն ու ամրապնդումը: Համաձայնագրեր, որոնք ի սկզբանե բուստ հակազդեցություն ունեցան արաբական աշխարհում և Իրանում: Միջազգային, Իրանը և Եգիպտոսն անմիջապես այդ անընդունար իրենց բողոքը հայտնեցին Անկարային: Արաբական լիզան այն գնահատեց որդես բեմական հայ ողջ արաբական աշխարհի, մասնավորապես Միջազգային, Լիբանանի և Իրաքի դեմ:

Անկարայի ման գիրքում անհանգստացնող գլխավոր աղբյուրը թել Ալիվն է, որը ձգտում է ամրապնդել իր դիրքը Միջազգային նկատմամբ: Եգիպտոսին զուգահեռ, սեղծված ճգնաժամը վերացնելու նպատակով, միջնորդական գործունեություն է ծավալում Իրանը, որը հանդես է գալիս նաև իբրև Խալաբյան համաժողով կազմակերպության (OIC) նախագահող երկիր: Թեհրանի գնահատմամբ, ճգնաժամը Իսրայելի ստրատեգի արդյունք է, և ենթադրվող ռազմական բախումներից կաշի միայն վերջինս: Բացի այդ, Թեհրանն այն կարծիքն է, որ Միջին Արևելքում զանկացած բախում իր ազդեցությունը կբողոքի Իրան-«Թալիբան» սարածայնությունների վրա: Հետևաբար բացառված չէ նաև, որ այդ նպատակով են սրվել Անկարա-Դամասկոս փոխհարաբերությունները:

Պ) Մյուս կողմից, Թուրքիան 1984 թ.-ից ի վեր, երբ PKK-ն զինված թայր սկսեց Թուրքիայի հարավարևելյան տարածքում սարածայնություն անկախ ֆրոնտային ղեկավարություն ստեղծելու նպատակով, Միջազգային մեղադրել և մեղադրում է PKK-ին աջակցելու, դրա առաջնորդ Աբդուլա Օզալանին ադասան սալու մեջ: Եթե, որ Անկարան ման մեղադրանքներ կայացնում է նաև Թեհրանին ու Բաղդադին, ակնարկներ է արել նաև Հայաստանի անընդունար և բացառված չէ, որ անհրաժեշտության դեպքում Թուրքիայի կողմից լուրջ մեղադրանքներ հնչեն նաև Հայաստանի հասցեին: Այժմ այս անընդունար Թուրքիան չափազանց կոշ դիրքորոշում է որդեգրել Միջազգային նկատմամբ, ինչը հազիվ թե դասահական լինի: Ըստ երևույթին, Անկարան այսօր երջանում սիրող իրավիճակը նպաստավոր է համարում այստեղ թելադրողի դեր ստանձնողի նպատակով նոր խաղ սկսելու, որում, անհույս, իր ուրույն դերն ունի թել Ալիվը: Թեհրան դասահական չէ, որ այդ խաղը Անկարան սկսեց վարչապետ Յըլմազի Խալաբյան կասարած այցից հետո:

Անդրադառնալով Իրանի միջնորդական առաջնությունը, որի երջանակներում հոկտեմբերի 9-ին ԱԳ նախարար Քամալ Խալաբյան Դամասկոսից Անկարա ժամանեց, Իրան-Միջին փոխհարաբերությունները կարելի է բնութագրել որդես սեր բարեկամական, որոնք, ինչպես բազմիցս կողմեր ընդգծել են, նաև ռազմավարական բնույթ են կրում: Միջին արաբական միակ երկիր էր, որը Իրան-Իսրայել 8-ամյա դասերազմի ընթացում մնաց Թեհրանի կողմից ընդդեմ Բաղդադի: Իրան-Թուրքիա փոխհարաբերությունները թել ընդհանուր առմամբ բնականոն են գնահատվում, սակայն նրանց միջև առկա են նաև սարածայնություններ: Թեհրանը խիստ դեմ է Անկարա-Թել Ալիվ or-որի ընդլայնվող բազմակողմանի, առավելապես ռազմական ոլորտի համագործակցությանը: Հարց, որին Թեհրանը կարծու տեղ էր հասկացրել նաև 1998 թ. սեպտեմբերի սկզբներին Թուրքիայի ԱԳ նախարար Խամալի Տեմի թեհրանյան հանդիպումներում ու բանակցություններում, որտեղ Տեմի ու դասախոս իրանական կողմի խիստ կոնտրաստային հայտնեց, որ այդ համագործակցությունը որևէ երկրի անհրաժեշտ ուղղված չէ, միաժամանակ ղեկավարություն հայտնելով Իրան-Հայաստան-Հունաստան համա-

նպատակով, սակայն դրական արդյունք չի արձանագրվել, ուստի Անկարան իրեն իրավունք է վերադասում դասախոսական միջոցներ ձեռնարկել ընդդեմ ահաբեկչության: Այսուհանդերձ, դեռ դարձ չէ, թե Անկարան որի միջնորդությունը կզերադասի «Կաշիրի», որին աջակցում է արաբական աշխարհը, թե՛ Թեհրանի, որը հանդես է գալիս նաև որդես OIC-ի նախագահող երկիր: Եթե, որ վերջինս մեծելու նախադեղ աղբյուր կա: 1996 թ. դեկտեմբերին Իրանի նախկին նախագահ Ռաֆաանջանին Թուրքիա կասարած այցի ժամանակ հանդես եկավ Անկարայի և Դամասկոսի միջև միջնորդության առաջարկությամբ, սակայն Թուրքիան հարցականի սակ դնելով Իրանի անկողմնակալությունը, մեծեց առաջարկությունը:

Ինչպես նշվեց, Անկարա-Դամասկոս սարածայնությունները հիմնականում 15 սարվա վաղեմություն ունեն, որոնք երբեմն լարվածություն են առաջացրել երկու երկրների փոխհարաբերություններում, սակայն այժմյան ճգնաժամը կարելի է աննախադեղ բնութագրել, որի համար գրեթե լրացուցիչ «Խալաբյան» էլ չի եղել: Գնահատում, որը սեղծվեց Անկարայի նախաձեռնությամբ, իսկ թե ինչու՞ հասկալիս ենք այս ժամանակահատվածում ման ֆայլի դիմեց, կարելի է արթեր ենթադրություններ անել:

Հայտնի է, որ 1998 թ. սեպտեմբերին Մոխիակ տուն Իրաքի ֆրոնտային հակամարտ երկու խոսք կուսակցությունների ղեկավարներ Մասուք Բարզանիին և Ջալալ Ալալաբանին հրավիրեց Վաշինգտոն և իր միջնորդությամբ թերես լուծվեցին նրանց միջև առկա սարածայնությունները: Վաշինգտոն այդ ֆայլին դիմեց, ֆանզի ձգտում է ընդդեմ Սադդամի վարչակարգի միացյալ ծակաս սեղծել Իրաքի ընդդիմադիր ուժերի մասնակցությունը, ինչի իրականացման նպատակով հոկտեմբերի սկզբին Կոնգրեսը 100 մլն դոլար հասկացնելու որոշում կայացրեց: Հանգամանք, որը մեծացնում է Իրաքի հյուսիսում անկախ ֆրոնտային ղեկավարներ սեղծելու հավանականությունը, ինչը Թուրքիան դիտում է իբրև լուրջ ստատուսի իր սարածային անընդունարության համար, ուստի ձգտում է օր առաջ վերջնականապես լուծել PKK-ի հարցը: Այն կարելի է կաղել նաև միջինարևելյան խաղաղության գործընթացի հետ, որի վերականգնման ուղղությամբ փորձեր են արվում, այն է՝ այսօրվա Միջին վրա մեղում գործադրվող ձգտում է վերջինս դասարթել զիջման ֆայլերի գնալու: Բացառված չէ նաև, որ Անկարայի ֆայլը բխում է երկրի ներքին ճգնաժամային իրավիճակից, հասկալիս որ դասական փորձը ցույց է տալիս դասերազմը Թուրքիայում ազգային համերախության լուրջ խթան է հանդիսանում: Եվ ի վերջո բացառվում է նաև Դամասկոս-Արևելյան փոխհարաբերությունների սերացմամբ, ինչպես նաև Դամասկոս-Բաղդադ առանցի ձեռնվորման միջամբ: Ինչու, անկախ դրդադասաններից, Անկարայի սկսած նոր խաղը թերես երկար կարունակի:

ա) Միջին Արևելքի «Զրախի» ֆաղափարները», խնդիր, որը ծագել է դեռևս 80-ական թթ. սկզբներին՝ մեր ընդ մեր երկու երկրների փոխհարաբերություններում լարվածությունն ուժեղացնելով: Քաղցրահամ ջրի դասարներով հարուստ, հետևաբար ջուր արահանելու լայն հնարավորություն ունեցող Թուրքիան, որը սեփական է քրատա սիրաս և Տիգրիս գետի ջրերի համադասախանաբար 98,8 և 50 տկոսները, ձգտում է երջանում ստանձնել քրային գերերության դեր՝ ջուրը կիրառելով որդես ռազմավարական հզոր լծակ: Այս նպատակով Թուրքիան բազմաթիվ նախագծեր է մակել, որոնցից գլխավորներն են՝ GAP (Անատոլիայի մեծ նախագիծ) և PP (խաղաղության խողովակաբար): Ըստ վերջինիս, որը 80-ականների կեսերին առաջ ֆալեց Թուրքուս Օզալը, Թուրքիան ջուր էր արահանելու արաբական աշխարհի և Խալաբյան: PP-ի իրագործման ուղղությամբ թեև Անկարան լուրջ ջանքեր գործադրեց և գործադրում է, սակայն, թերես, լիովին անհաջողության է մասնվել արաբական աշխարհի փառաբանության դասառով: Ինչ վերաբերում է GAP-ին, որը երջանառության մեջ է դրվել 1983 թ.-ից, ապա դրա հիմնադրող հանդիսանում է Եգիպտոսի վրա կառուցված Աբաբուրի անվան ամբարակը, բայց, նախագծի համաձայն, Եգիպտոսի և Տիգրիսի ավազանում կառուցվելու են եւս 22 ամբարակ և 19 շէլ: Սա այն դեղում, երբ Իրան իր գյուղատնտեսական և արդյունաբերական ոլորտի կարիքների 95 և կենցաղային դասաբարակի 80 տկոսն առանհավում է Տիգրիսի և Եգիպտոսի ջրերով: Իսկ Միջին արևելյան խաղային ջրերի 85 տկոսն է կազմում Եգիպտոսը: Եվ միայն Աբաբուրի անվան ամբարակի կառուցմամբ կանգնվել են 40 տկոսով Միջին արևելյան Իրաքի քրային 85 տկոսով դասարները: Սա թե ինչու ի սկզբանե Թուրքիայի քրային նոր ֆաղափարները, որն արժանացել է Խալաբյանի հավանությանը, խիստ բացառար անդրադառնալով Անկարա-Դամասկոս և Անկարա-Բաղդադ փոխհարաբերություններին:

բ) Դամասկոսը դասաբարախրական հավակնություններ ունի Թուրքիայի Հաբա Եգիպտոսի նկատմամբ, սարածայնություն, որի արժանները ձգվում են մինչև Առաջին աշխարհամարտից հետո սարածաբանի նոր արժեքի գոնումը:

Մինչ Թուրքիան or-որի կոշացնում էր իր դիրքորոշումը, սարածաբանի ազդեցիկ երկրները, խիստ մասնողված, զարգացումների ման ընթացից, ձեռնամուխ եղան միջնորդական ֆայլերից: Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաֆն այդ նպատակով նախ ժամանեց Դամասկոս, ապա հոկտեմբերի 7-ին՝ Անկարա, այն դեղում, երբ նա հրաժարվել էր մասնակցել 1997

Թալիբներն աւանաւային հարձակումն սկսել են երեք ձակասով

ԱՐՈՒ ԴԱՐԻ, 13 ՀՊԿՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏՍՈՒՏՍՍ: Աֆղանստանի «Թալիբան» շարժման զինված ջոկատներն իրենց գլխավոր հակառակորդ Սիմաղ Շահ Մասուդի դեմ հարձակման են անցել միանգամից երեք ձակասով: Ըստ այսօր այստեղ սացված տեղեկությունների, կասաղի մարտեր են մղվում Քարուլից 70 կմ դեղի հյուսիս-արևելք, երկրի հյուսիսի հետ մայրաքաղաքը կաղող Սալանգ լեռնացից հյուսիս և Քարուլից արևելք գնվող Գորբանդի դասալայրի Թաղաք ֆաղափ երջանում: Թալիբների վաղուց ստատուսված առնանային հարձակման նպատակն է մինչև ձեռն մայրաքաղաքից ետ Եղբել Սիմաղ Շահ Մասուդի գորբերն, որոնց դիրքերը գնվում են ֆաղափց 20-25 կմ դեղի հյուսիս: Ներկայումս Մասուդը վերահսկում է երկրի սարածի մոտավորապես 10 տկոսը:

Հակաթալիբյան դասիներ երկարացուցիչը հայտարարել է, որ Մասուդի գորբերը հաջողությամբ են մղում թալիբների գրոհները, որոնք կենդանի ուժի ծանր կորուստներ են կրում: Նրանցից հարյուրավորները ստանվել են և գերի վերցվել: Հարձակողների շարքերում նկատվել են մեծ թվով դակիսասանցի զինվորներ:

Հոկտեմբերի 15-ին Թբիլիսի կժամանի ԵԱՀԿ գործող նախագահը

ԹԵԼԻՍԻ, 13 ՀՊԿՏԵՄԵՐ, ՍՄՆՊ: ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Լեհաստանի արտաքին գործերի նախարար Բրոնիսլավ Գերեմեկոն հոկտեմբերի 15-ին մեկույթա դասառնական այցով կժամանի Վրաստան: Այցը Թբիլիսի կկայանա ԵԱՀԿ գործող նախագահի Հարավային Կովկաս կասարելի այցի երջանակներում ուսումնասիրելու իրավիճակը և հակամարտությունների կարգավորման հեղանկարները:

Այցի ծրագրում հանդիպումներ են Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեարաշվիլի, ԱԳ նախարար Իրակլի Սենաղաբիձիլո, դեսնախարար Վաժա Լորդիբանիձի, խորհրդարանի նախագահ Ջուրաբ ժվանիայի և ընդդիմադիր կուսակցությունների ներկայացուցիչների հետ:

Քլիսթոնի հեղինակությունը աճում է

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 13 ՀՊԿՏԵՄԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏՍՈՒՏՍՍ: Չնայած Մոխիակ սան նախկին սատոր Սոնիկա Լեկինսկու հետ ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Զլինթոնի անձնական հարաբերությունների մերկացմանն ուղղված կոնգրեսի հանրաթոնական մեծամասնության բոլոր ջանքերին, նախագահի ժողովրդականությունը հայրենակիցների երջանում Եարունակում է ածել: Մինչևայժմ ժամանակ հանրաթոնական կոնգրեսականների վարկանիշում հակառակ միտում է նկատվում: Ինչպես վկայում է հասարակական կարծիքի հարցումը, որն անցկացվել է անցած Եարաթալեզին «Վաշինգտոն փոս» թերթի համար, ներկայումս ամերիկացիների 67 տկոսը հավանություն է տալիս երկրի նախագահի դասառնում Զլինթոնի գործունեությանը: Երկու Եարաթաթաթ անցկացված համաման հարցում ընթացում ման աջակցություն է հայտնել ԱՄՆ-ի ֆաղափների 63 տկոսը:

Անդրանիկ Պետրոսյանի ծաղիկները Թեմայան կենտրոնում

Երեկ Թեմայան մշակութային կենտրոնում բացվեց գեղանկարչի Անդրանիկ Պետրոսյանի անձնական ցուցահանդես-վաճառքը, կազմակերպությամբ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության և Թեմայան մշակութային կենտրոնի: Ընդ 30

դանկարչի գործերն իսկական հայտնություն էին նրան չճանաչողների համար: Դեռևս 60-ական թթ. վերջերին մեծ Մինասի կողմից օրինակելի ճանաչված նկարիչը, ինչպես բացման խոստում ասաց արվեստաբան Սեդրեյ Գալստյանը, դեռևս չցուցադրված

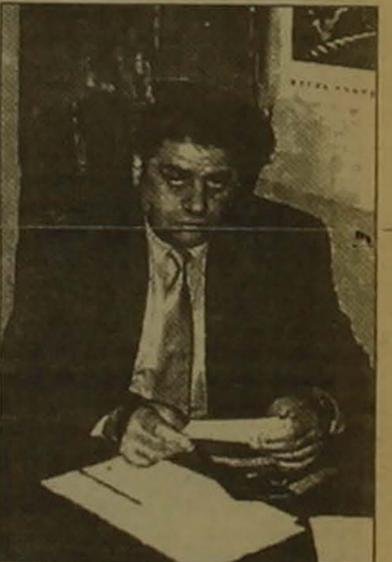

սեղծագործություն, բոլորն էլ ծաղիկներ, գույների հրավառություն էին ստեղծել կենտրոնի լույսերահարմարում: Դասային կապակներ, կալաններ, արեաթաղիկներ, դիմաներ, աստղեր, իրիզանթեմներ, յասամաններ, բառուսաններ: Ընդ 10 սարի անհասակալու ուրե՛տ ցուցահանդես չներկայացրած գե-

այնքան էլ այնտիսի գործեր ունի իր արվեստանոցում, որ արժե հետադարձ ծանուցանել իր լույսերահարմարում: Գալստյանը նաև ասաց, որ իր արվեստագետի ստեղծագործական նոր հրայրի: Ցուցահանդեսը կառուցված է երեկ օր:

Հայաստան-Ռուսաստան միավորման 170-ամյակի առթիվ...

Այս սարի լրանում է Ռուսաստանի հետ Արեւելյան Հայաստանի զգալի մի հատվածի վերամիավորման 170-րդ տարեդարձը: Ի նշանավորումն այս իրադարձության, ՌԴ Կրասնոդարի երկրամասի Սոչի քաղաքում կառուցվելու է ռուս-հայկական բարեկամության հուշահամալիր: Մա հեղինակն է Հայաստանի և Ռուսաստանի նկարիչների միությունների անդամ, կերպարվեստի բնագավառում Ցունեսկոյի անդամ, ծառայող Մրազկան Քեզյանը: Նա հեղինակել է խոսքի հուշահամալիրը Կրասնոդարի մարզում, Արևմտահայաստանում, Ռուսաստանում, Հայաստանում և այլն: Վիճարկում, օրինակ, վեր է խոյացած հաղափի հիմնադիր Գեղեմիեանի արձանը, Գալստյանը Հովհաննես Թումանյանի 4-մետրանոց բրոնզաձուլյա մարմնացումը: Ծաղկա-հովիտ (Մրազանոսի մարզ) և Գանժիադիում (Կրասնոդարի երկրամաս) կանգնեցված են Ավետիս Իսահակյանի արձանները: Այժմ ծառայողները նախագծել է երկու աշխատանք: Այլերում Հովհաննես Թումանյանի (բանաստեղծի ծննդյան 130-ամյակի առթիվ) և Սոչիում Ալեքսանդր Գուլկի-նի (ծննդյան 200-ամյակի կադավ-ցությամբ):

մումը, սարածի հակացումը, հողա-յին ու բեռնային աշխատանքները, աշխատանքի ճամադրումը: Հայկա-կան կողմից խնդրվում է ճամադրել հայկական ֆար...»:

Սեղծված է կազմահամաձայնող, որին անդամակցում են ՌԴ Պետրոսյանի անդամներ (Հիլիմգարով, Սեւասյանով և այլն), նշանավոր հաղափա-կան գործիչներ, ինչպես նաև փոխ-համաձայնությամբ՝ երեւոյի ֆալա-ֆաթեթը: Այն ժամանակ վաճառքի հեղա-դրումը:

Սուրեն Աբրահամյան իր հերթին խոստացավ դառնալ գործի իրավապա-շտող և ծիս ժամանակին առանց ա-ճացման, Սոչի սեղափոխել հայկա-կան ռակայա գրանիս և բազալս:

Սուրեն Աբրահամյան իր հերթին խոստացավ դառնալ գործի իրավապա-շտող և ծիս ժամանակին առանց ա-ճացման, Սոչի սեղափոխել հայկա-կան ռակայա գրանիս և բազալս:

Սուրեն Աբրահամյան իր հերթին խոստացավ դառնալ գործի իրավապա-շտող և ծիս ժամանակին առանց ա-ճացման, Սոչի սեղափոխել հայկա-կան ռակայա գրանիս և բազալս:

42°C-ոց ռեպլիկ

Մարդուն ավանակի կարգավիճա-կում դիտել հաճախ թայմանավոր-ված է լինում ոչ այնքան կանխամտա-ված գործողությամբ, որքան անձնա-կան զգիտությամբ: Մասնավորապես ինչոյսի՞ զգիտություն է հետադարձել Ե-դանակի մասին տեսությունը: Ոչ մի: Սակայն երբ լսում ես հաղորդագրու-թյունը, ունկնդիր ես դառնում «մա-դուն է՛ի թեղ դեղուն» լրատվական ռուլի: Այստեղ երբ հաղորդվում է, որ Մրազանոսի կամ Կոսայի նախալե-ռ-

նային զոտում, օրինակ, +20 C է, իսկ Արարատյան դաշտայրում՝ +25 C, ա-րդ վերջում երեւոյի վերաբերյալ ն-վում է. «Մայրաքաղաքում +26 +28 C»: Որտեղի՞ց, ինչոյսի՞նք... Զէ՛ որ եր-ւանի մի հատվածը նված նախալե-ռ-նային զոտին է, իսկ մյուսը՝ ծայրադի-րը, Արարատյան գոգավորությունը: Ո՛ր է նայում խմբագիրը: Դիտակյան ո՛ր աստիճանի ձալ է նա ընկալում հորի-զոնական իրականությունը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ Գրական հիմնադրամ

Հոկտեմբերի 15-ին, ժամը 15-ին, գրողների միության կլոր սրահում տեղի կունենա քանասեղծ խաչիկ Մանուկյանի «Շեր» ժողովածուի լոնկա-կումը: Հայաստանի գրողների միություն

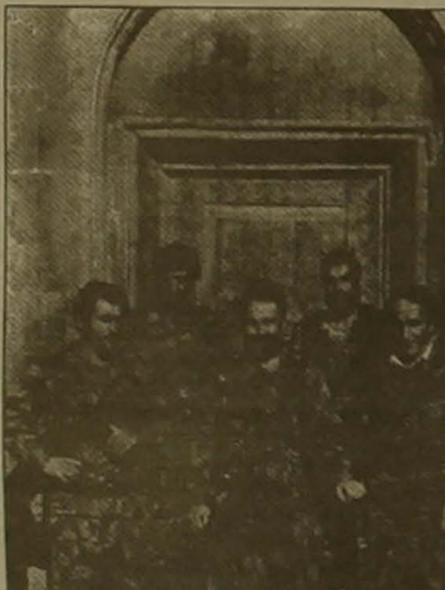
Շուրջ 10-ամյակը: Այդ սարիների ըն-թացում մի լայնամեծ, խոսուն և ամփոփիչ, ամբողջական գե-ղարվեստական, փաստավորա-գրական ֆիլմ չնկարահանվեց, որի մեջ լիարժեքներ ներառվեց ազգա-յին-ազատագրական թայրաի ո-գին, էությունը, ընթացքը: Բարե-բախտաբար, հայ սաղանդավոր ռե-ժիսորները ինչ չեն, որոնք կարո են

նկարահանող օտերասրական սե-սախցիկը՝ ի ղախություն, կյան-քները վստահ ընթացքով, կենդա-նի սեսաֆիլմեր էին նկարում, ուր անմահացել են ռաս նահասակ-ներ, ջոկասների անհեծ կորած մա-րիկներ՝ ժողովների վրա թողնելով իրենց վերջին շարժումն ու խոսքը: Դեռ ինչքան ժամանակ այդ ազգա-սեր օտերասրները, մարտական ըն-կերներով հավաքվեն, ամեն ան-գամ մեկի մոտ եղած մասունք-կաղ-

Այսօր չափստա՞նք մեր թանկ ու սուղ ժամանակը, որ վասնում ենք անհմասու և հաճախ հանդիսա-սես դառնում անձնակալ ու անար-ժեք ռու-ծագրերի, ազգային դեմ-քը կորցրած, ցածրաճակ «Մեր քակի» երկերիանոց լայնամեծա-ժին, Ջերմուկի գործարար-հաղափա-րի օբեղ առանձնասուն «ան-մահացնող» «Հարսնացուն Ջե-մուկից» անարվեստ-անկատար-թյանը:

Փարսահեղ հաղթանակի վկայագրերն արժանի վերաբերմունքի են կարոս...

Պրոֆեսիոնալ արվեստ ներկա-յացնելու, գրող սցենարիստների ուժերն էլ լիովի բավարար են, ինչ չեն նաև ռեժիսորի ու սա-ղանդավոր դերասանները, ո-րոնք իրենց սաղանդն անհ-մաս «զոտում են» ցածրաճակ գործերում: Դժբախտությունն այն է, որ սարիներ ռարունակ անսարքերության ու բարձրոր-դի վիճակում մնաց ազգային մշակույթն ու արվեստը: Արցա-խայան սարեգրության հերոսնե-րից այսօր մեր կողմին աղող-ներ կան, որոնք խոսուն վկա-ներն են այդ ղախություն: Սղասե՞նք այնքան, որ կենդա-նի խոսուն ու ռարունը դառնա անցյալ ու ղախություն, նոր միայն հասկանանք, որ ուսա-ցել ենք, ռա՛ս ենք ուսացել...

Զմորմոնա՞նք ու ավստանի ցավ չաղբե՞նք, որ այդ անձա-ակությունների վրա իսկայա-կան զուճարներ են ծախսվել, որոնք հովանավորել են մեր հայ քիզնեսմենները՝ իրենց միջոցները կրկնաղաակելու ակնկալությամբ, դրանով մղասել ոչ միայն երիտա-սարդ սերնդի աշխարհընկա-լումն ու ծառակը այլասեր-թի ու ղրոֆեսիոնալ արվեստի արժեգրկմանը: Ոչ ղրոֆեսիո-նալ արվեստը դարձնելով լու-սասուղ ու կատարություն: Ո՛ր մնաց մեր ազգային գա-ղափարախոսությունը:

Երկարա՞ն կամավորական-ների միության լավագույն մա-րիկ-օտերասրների Ռուբեն Հով-հաննիսյանի, Սամվել Թադևո-սյանի, Վարդան Դուկասյանի, Հա-կոբ Պողոսյանի անձնուրաց ու մեծ աշխատանքը որա՞ն՝ ժամա-նակ ղոտե՞ն ու ռարունության չարժա-նանա, որոնք ղայրաի սկզբից մինչև նա հաղթական ավարտը, մի ձեռնում ղեկն ի մարտ, մյուսում

րերը նայելով, հիօղություններ արթնացնեն, ավստանի ցավ աղբեն, որ իրենց սարիների անգ նահասելի աշխատանքն իսկական մղասակին չի ծառայում, գրաղա-նոցներում խոսունում է սարիների «անզոտությունը» և սարեգրաի ռակարկվում՝ ժողովրդին ղրկե-լով ազգային թանկ մասունքներից և սուրբ հիօղություններից:

Մեկ անգնահատելի մասունքներ «Չանգեզուր», «Դավիթ Բեկ», «Սարոյան եղբայրներ», «Մխիթար Մղարաղթ»... Սենք մեր սերնդին ի՞նչ մեծ գործեր են ավանդ թող-նելու, ղուցե՞ն «Մեր քակն» իր կեղ-նոս ղոտեղով, կամ «Հարսնա-ցուն Ջերմուկից» ֆաղափաթեի արևունիով...

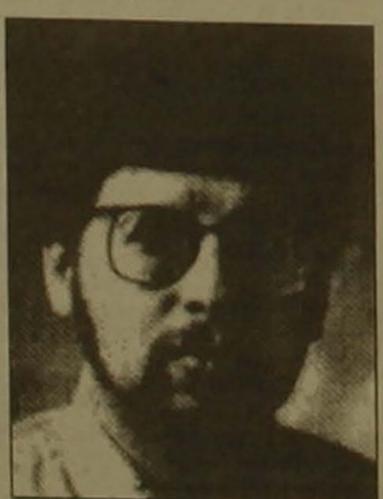
ՊՈՒՆՎԱՐՄԱՆ

Առիթային խրատանի

Կուզեմ խրատել հայրենական իմրեսարիոյին: Գու ղարսավոր ես ղիտակցել ՉԼՍ-ների դերը և աշխա-սել լրատվական միջոցների հետ: Այլ կերպ հնարավոր չէ: Եվ անհմասու է մտածել, թե «մամուլը մերն է»: Մա-մուլը ոտը չէ: Հարվիրել ես, օրինակ, Սոփիակովին: Աղբես: Հետեւաբար, ղարսաղրված եղիր մեծսրոյի կամ ոտել մեկ այլի այցից առաջ հրա-վիրել ասուլիս, լրագրողներին բա-ժանել հրավիրանոսներ և նույնիսկ ղախվիրել կողմնորոտող նյութեր: ՉԼՍ-ները միջոց չեն. սա մի ինֆու-րույն կատարել է և, ընդ որոյմ՝ հա-վակնոս: Ողբեր ղոյաղանը, օրի-նակ, ԱՄՆ մեկնելուց առաջ ծրագ-րում էր Վաչեճզոնում լինել նաև ամերիկյան հայտնի օրաթերթերից մեկի խմբագրատանը. խմբագիրը, ֆաջ ղիտակցելով մամուլի դերը, նախաղթե ղզուուացրեց. «Բայց դու, ղարոն նախաղա, մեր թերթին ոտել նորոյոյո՞ւն ե՛ր հաղորդելու»: Եվ որքան ղալլեւեական է այս և նմանօրինակ այլ դրեւուրումների ղունավորման ներին հետեւել թե՛ ղայրենական իմրեսարիո, ով հույ-սը դնում է սուկ ժանոթ-քարեկամ անցկացնելու վրա և բազալս է ա-նում: Երբ մամուլը մեկուսացվում է իրադարձությունից, մեղավորն իրա-դարձությունն է: Մեղավորը դու ես: Ու չարժե այսուհետ մամուլին հրա-վիրել երրորդական նշանակություն ունեցող միջոցառումների, ուր դու ՉԼՍ-ներին աղակցել էիր խոսացել:

Չոնկ Ֆեյզիկը Երեւանում Համերգ-հանդիպում կամերային խրատչություն սանը

Ամերիկացի ժամանակակից կոմ-ողոցի Չոնկ Ֆեյզիկի սեղծագոր-ծությունները Հայաստանում առա-ջին անգամ հնչել են 90-ական թվա-կանների կեսերին: Ծանոթությունը նա սեղծագործության հետ տեղի ու-նեցավ կոմողոցիսր Էդուարդ Սաղո-յանի միջոցով, որը 1995 թվականին ղզնվելով ԱՄՆ-ում, կու Յորի համեր-գատահաներից մեկում ներկա է եղել նա հեղինակային համերգին: Այդ ղախից սկսվել է երկու կոմողոցիսր-ների սեղծագործական համագոր-ծակցությունը: Չոնկ Ֆեյզիկի սեղ-ծագործությունների նոսաղություն-ները հայտնվել են Հայաստանում և հնչել մեր երաժեշտական խմբերի և մեկնակատարների կատարմամբ: Սայրաֆաղաի կոմիտասի անվան կամերային երաժեշտության ջանը «Նոր երաժեշտության երեկո» խորա-ղի ներքո տեղի ունեցավ համերգ-հան-դիպում Չոնկ Ֆեյզիկի հետ: Հյուրին համառոտ խոսքով ներկայացրեց կոմողոցիսր Էդուարդ Սաղոյանը, ո-րից հետո իր կյանքի և սեղծագոր-ծության մասին տեղեկություններ հաղորդեց Չոնկ Ֆեյզիկը: Հնչեցին կոմողոցիսրի սեղծագործություն-ները, որոնց կատարմամբ հանդես ե-կան կոմիտասի անվան ղեշտական լրատչին Լառայալը. «Կոնցերտինո» դաւնամուրային դուբեթը, «Շահնա-ղարյան սրիոն» և երգչուկի Գայանե Գեղամյանը (սողաղան): Վերջինիս նվագակցում էին Աննա Մանողայա-նը (դաւնամուր) և Գեղամ Գրիգ-

րյանը (կլարնետ): - Հայաստան այցելության հիմնա-կան մղասակը տեղի քնակություն, առավելաղթե երաժեշտաների հետ ծանոթանալը, նրանց հետ անձնա-ղթե օփվել էր, ֆանի ու նրանք ա-ղեն ծանոթ էին իմ սեղծագործու-թյանը. - ասաց Չոնկ Ֆեյզիկը: - Շաճ ղոն են: Երաժեշտները լավ էին նվա-ղում, ունկնդիրները հասկանում և ղնահատում էին լսածը: Ամերիկա-յում հայ ուսանող ունեն: Տեղի ծնունդ է: Նա հղարսանում է իր հայ-րենակիցներով: Այսեղ ղզում են, որ այդ հղարսությունը տեղին է: Հայա-սանը հիանակի երկիր է. մարդիկ ղեռն են ու անմիջական:

ՊՈՒՆՎԱՐՄԱՆ

Մարզական

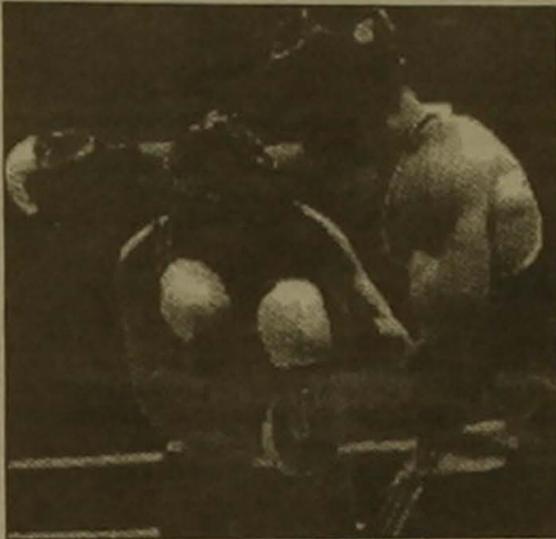
ՔՈՆՉՔԱՍԱՐՏ

Մրցում են երիտասարդները

Վանաձորում անցկացվեց բուժքանոցի Հայաստանի երիտասարդական առաջնությունը: Մրցումներին մասնակցեցին հանրառեության համարյա բոլոր մարզերը ներկայացնող 98 բուժքանոցի մարզիկներ:

Ըստ քանակի կարգերի Հայաստանի չեմպիոններ դարձան Արթուր Ավետիսյանը (48 կգ Վանաձոր), Արմեն Սահակյանը (51 կգ, «Հայաստան» մարզական միություն, Վանաձոր), Արթուր Ղազարյանը (54 կգ, բուժքանոցի հանրառեության կարգ, Երևան), Լյուդմիլա Պապոյանը (57 կգ, ՀՍՍ, Վանաձոր), Անդրանիկ Հակոբյանը (60 կգ, Էքմիածին), Արսակ Սալումյանը (63,5 կգ, ՖԻՍՍ, Վանաձոր), Ասատուր Թումանյանը (67 կգ, «Դինամո» Երևան), Ռուդիկ Սևրսյանը (75 կգ, «Դինամո», Գյումրի), Արման Պողոսյանը (75 կգ, ՕՂՅՈՒ, Տափուր), Սերգեյ Սահակյանը (81 կգ, ՖԻՍՍ, Երևան), Հարություն Սերոբյանը (91 կգ, ՕՂՅՈՒ, Երևան), Բագրատ Օհանյանը (91 կգ-ից բարձր, «Դինամո», Գյումրի):

Առաջնությունը ցույց տվեց, որ հանրառեությունում կան երիտասարդ, օժտված բուժքանոցի մարզիկներ, որոնք մոտ առաջադիմ կարող են համարվել մեր ազգային հավաքականը: Հասկալիք չկա, որ առաջնությունը բողոքի 63,5 կգ քաշային կարգում հաղթանակ տարած Արսակ Սալումյանը: Վանաձորից մարզիկն այժի ընկալված բուժքանոցի վարձարարը: Եթե իր հասակակիցներից մի քանիստ առանձնանում է հասկալիք սակայն կան հատկապես: Ընդհանրառեության, Վանաձորի բուժքանոցի մարզիկները իրենց լավագույն կողմերով դրսևորեցին, իսկ նրանցից չորսը կանգնեցին դասված դասվածների ամենաբարձր աստիճանին: Իհարկե, նրանց հաջողություններում չափազանց մեծ է մարզաձևի հանրառեության ֆեդերացիայի փոխնախագահ, Վանաձորի ֆեդերացիայի նախագահ Վազգեն Բաղդասարյանի դերը: Փորձառու կազմակերպիչի և մարզչի մի քանի արժանի քննարկումները հետ կրկին ակնհայտ մարզական աստիճան վերադառնալուց հետո բուժքանոցի Վանաձորում նոր վերելք է աղյուս: Բաղդասարյան անցյալի և ներկայիս մի մեծ խումբ հայտնի բուժքանոցի մարզիկներ է դասարանել, ու այժմ էլ հանրառեության վասակավոր մարզիկը սենյակներում աշխատում է սակայն դասարանի մարզիկների հետ: Հենց վասակաբան մասնագետն էլ կարծիք է հայտնում առաջնության մասին: «Իհարկե, մեր երիտասարդ բուժքանոցի մարզիկները որակական առաջընթաց ակնհայտ է, առում է որևէ բաղադրանք, ունենալ մի խումբ օժտված, հեռանկարային մարզիկներ, որոնք առանձնանում են իրենց տեխնիկական և ֆիզիկական ունակություններով: Սակայն ինձ անհանգստացնում է այն, որ ցածր մեծամարտեր (նաև՝ եզրափակիչում) ավարտվեցին կողմերից մեկի քաջահայտ առավելությունով: Դա նշանակում է, որ մարզիկները եզրափակիչ փուլ հասնել էին այնպիսի բուժքանոցի մարզիկներ, որոնք, մեղմ ա-

սած, քավարար վարձարար չունենին: Կարծում են, որ այս առաջնությունը մարզիկներին ու նրանց մարզիչներին ցույց տվեց, թե ինչի վրա դրսև է նրանք առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնեն: Ամեն դեպքում, ես լավատես եմ եւ կարծում եմ, որ հայկական բուժքանոցի լավագույն ավանդույթները կարունակվեն»:

Իսկ մեծ ավելացնենք, որ Վանաձորյան առաջնության արդյունքներով կկազմակերպվի հանրառեության հավաքականը, որը հանդես կգա աշխարհի երիտասարդական առաջնությունում: Երիտասարդական բուժքանոցի համաաշխարհային ստուգանքը կանց կացվի Արգենտինայում, նոյեմբերի 6-17-ը:

Առաջնության օրերին բուժքանոցի մարզիկները, ընդհանրառեության մարզաձևի ներկայացուցիչները մեծաբեղին հայկական բուժքանոցի վեհաժողովից մեկին՝ Վանաձորի ճանաչված մարզիչ Սայիս Այվազյանին, որի 70-ամյակն էր: Հեռավոր 1948 թվականին նա նվաճել է Խորհրդային Միության չեմպիոնի կոչումը, 1952-ին՝ ԽՍՀՄ-ի մեծահասակների առաջնությունում արծաթե մեդալակիր է դարձել: Այվազյանը Վանաձորից առաջին սպորտի վարձար է: Ես հետագայում անցավ մարզական աշխատանքի և այստեղ էլ հաջողությունների հասավ: Այվազյանը բուժքանոցի մարզիկների մի քանի սերունդ է աճեցրել, դասարանել է չեմպիոններ, սարքեր մրցումների հաղթողներ: Այժմ էլ, չնայած 70-ամյա տարիին, վասակավոր մարզիչը օարունակում է իր սիրելի գործը՝ դասարանել է երեխաների ու դասարանիների հետ, դասարանում է մարզիկներ ու երկրի ֆադախներ: Ընդհանրում են վասակաբան մարզիչ:

Ընտանիքի փուլի 3-րդ օրը

Այսօր կրկին ֆուտբոլային մեծ օր է եվրոպայում: Աշխարհամասի 2000 թվականի առաջնության ընտանիքի 22 խաղ կանցկացվի բոլոր 9 խմբերում: Հետաքրքիր հանդիպումները ցած են, սակայն մեզ առաջին հերթին հետաքրքրում են չորրորդ խմբի հանդիպումները: Այդտեղ հանդես եկող Հայաստանի հավաքականը կհետևի կորցի առաջատարի՝ Ուկրաինայի հավաքականի հետ: Սարգսյանը հիշում է իր ֆուտբոլիստները մինչ այդ հաղթել են Անդորրայի թիմին (3-1) և ոչ ուի (0-0) են խաղացել Իսլանդիայի թիմի հետ: Ինչպես կավարտվի մեր հավաքականի երրորդ մրցախաղը: Այսօր մեր խմբում կանցկացվեն նաև Իսլանդիա-Ռուսաստան և Ֆրանսիա-Անդորրա հանդիպումները:

Ֆուտբոլ

Նաև՝ երիտասարդները

Ազգային հավաքականներից բացի, 9 խմբերում եվրոպայի առաջնության ընտանիքի խաղեր են անցկացնում նաև աշխարհամասի երիտասարդական հավաքականները: 4-րդ խմբում ընդգրկված են Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Ֆրանսիայի, Իսլանդիայի և Հայաստանի թիմերը: Հայաստանի հավաքականն իր առաջին խաղում ընդդեմեց իսլանդացիներին: Գյումրիի ֆադախային մարզադաճում անցկացված հանդիպումն անցավ աշխույժ դայաբանում և ավարտվեց հայ ֆուտբոլիստների հաղթանակով՝ 3-1 հաճովով: Սեր ֆուտբոլիստներից գոյերը խիստ ցուցանում է մարտյանը (5), Արա Հակոբյանը (9), Արակ Ամիրյանը (68), իսլանդացիներից՝ Էյդուր Սմարի Գուդյանսոնը (70):

Սեր խմբի մյուս խաղում Ռուսաստանի հավաքականը սեփական հարկի սակ 2-1 հաճովով դարձրեց մասնեց Ֆրանսիայի հավաքականին:

Մրցաձևային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Ս
1. Հայաստան	1	1	0	0	3-1	3
2. Ուկրաինա	1	1	0	0	1-0	3
3. Ֆրանսիա	2	1	0	1	3-2	3
4. Ռուսաստան	2	1	0	1	2-2	3
5. Իսլանդիա	2	0	0	2	1-5	0

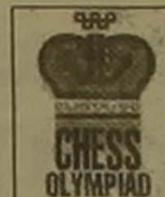
Առաջին խմբի մրցաձև

Հանրառեության առաջնության առաջին խմբի մրցաձևի 25-րդ տուրում չորս խաղ անցկացվեց: Ահա թե ինչպես ավարտվեցին այդ հանդիպումները: «Դինամո-Էնեբգո»՝ «Չվարթնոց»՝ 0-8, ԼՁՍՍ-«Նախրիս»՝ 1-4, «Քասախ»՝ «Լոոի»՝ 2-4, «Սուե»՝ ՖԻՍՍ՝ 2-3:

Մրցաձևային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Ս
1. Չվարթնոց	23	20	3	0	87-18	63
2. Լոոի	23	15	6	2	41-16	51
3. Նախրիս	23	16	2	5	44-22	50
4. Սուե	23	13	3	7	39-26	42
5. Ալակեթր	23	9	8	6	28-14	35
6. Լեռնապարտ	23	11	2	10	34-32	35
7. ԼՁՍՍ	24	10	3	11	41-39	33
8. ՖԻՍՍ	23	8	3	12	44-36	27
9. Քասախ	22	7	4	10	27-38	25
10. Դինամո	21	5	1	15	21-59	16
11. Ղարաբ.-2	22	4	3	15	11-41	15

Մրցախաղերը ձեռնում են...

Էլիսայում ավարտված Եվրոպայի 33-րդ համաաշխարհային օլիմպիադայում, նախնական արդյունքները հայտարարելուց հետո, մրցախաղերը կան հանձնաժողովը վերահասակարկեց միավորներն ու գործակիցները, ձեռքեց թիմերի գրաված տեղերը:

Տղամարդկանց մրցաձևում երրորդ մրցանակակիր էր հոլանդիկ Իսրայելի հավաքականը, սակայն, նոր սլավոններով այդ տեղը եւ բրոնզե մեդալները շահեցին Ուկրաինացիներին, որոնք այժման միավոր ունենին, ինչպես որ իսրայելցիները: Այստեղ սով, ձեռքեցված մրցանակային եռյակն այսպիսին է՝ 1. Ռուսաստան, 2. ԱՄՆ, 3. Ուկրաինա: Փոփոխություն կրեց նաև կանանց մրցանակակիրների հերթականությունը. ահա եռյակը՝ 1. Չինաստան, 2. Ռուսաստան, 3. Վրաստան: ձեռքեցված սլավոներով Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը հանգրվանեց 16-րդ տեղում, կանանցը՝ 21-րդում: Ավելացնենք, որ Հայաստանի հավաքականի 2-րդ խաղասխախակի վրա հանդես եկած գրոսմայստեր Ամբաս Լոուրյանն արժանացավ արծաթե մեդալի՝ անհասկանալի բարձր արդյունքի համար:

Ձեռքեցված սլավոները

Ձեռքեցված սլավոնի Հայաստանի ֆեդերացիան, հաճովի առնելով Սյունիքում մարզաձևի նկատմամբ մեծ հետաքրքրությունը, տեղի մարզիկների հաջողությունները, որոնց հանրառեության «Գրան տի»՝ մրցաձևի վերջին՝ 5-րդ փուլն անցկացնելու Կադասում: Եվ, իրոք, ֆադախ մարզադաճում ընթացած մրցումներն այժի ընկան կազմակերպական բարձր մակարդակով:

Այս անգամ մրցադաճ էին մեկ նախորդ չորս փուլերի արդյունքներով ցած միավոր հավաքած 64 մարզիկներ, որոնք դայաբանեցին ուր մրցաձևում: Կադասի մրցումներում մեր թեթևաձևեցները մի քանի բարձր արդյունքներ ցույց տվեցին: Հեռացակում հաղթեցին Պասանի մարզիկներ Կարեն Քարամյանը (7 մ 11 սմ) և Տաշյանա Հովհաննիսյանը (5 մ 44 սմ): Լրամբ լրացրեցին թեթևաձևեցիկայի միջազգային ֆեդերացիայի (ԻԱՍՖ) նորմերը և արժանացան այդ կազմակերպության սահմանած նվերներին, ինչպես նաև՝ դրամական դարգեներ: Ավելացնենք, որ Քարամյանը, Հովհաննիսյանը, ինչպես նաև հեռացակում եւ եռացակի վերջին մրցումներում իրենց լավ դրսևորած Հովհաննես Գրիգորյանն ու երկ Լուրիցյանը կնախադասարանվեն եկող տարվա հունիս ամսին կայանալի եվրոպայի գավաթի խաղարկությանը, իսկ հուլիս ամսին՝ աշխարհամասի երիտասարդական առաջնությանը: «Գրան տի»՝ 5-րդ փուլի մրցումներում այժի ընկան նաև 100, 400 եւ 1500 մետր մրցաարձույթություններում հանդես եկած մարզիկները:

Գավաթի երկրորդ խաղարկությունը

Թալինում անցկացվեց ռիմոգ մարզաձևի Հայաստանի գավաթի երկրորդ խաղարկությունը: Մրցումներին մասնակցեցին Մոխրակի, Արմավիրի եւ Թալինի 60 տղաներ ու աղջիկներ: Իրենց տարիային խմբերում հաղթեցին Մարիամ Սահարյանը, Անի Թորոսյանը, Գարիկ Գետրոյանը, Արմեն Պողոսյանը, Սիրելյան Պետրոսյանը եւ Հայկ Գալոյանը: Թիմային մրցումներում ուժեղագույններ ճանաչվեցին տղաներից՝ Քարակերտի դուրոցի հավաքականը, աղջիկներից՝ Թալինի թիվ 2 դուրոցի հավաքականը: Հանրառեության գավաթակիր դարձավ Արմավիրի մարզի Քարակերտի թիմը, որը մրցակիցներին գերազանցեց ընդհանուր հաճովով: Մրցումները նախաձեռնել էին եւ անցկացրեցին ռիմոգի հանրառեության ֆեդերացիան եւ Թալինի ֆադախարանը:

Սկսվել է հոկեյի ազգային լիգայի 82-րդ առաջնությունը: Մրցաձևային մարզաձևի մասնակցում են ԱՄՆ-ի եւ Կանադայի 27 թիմեր:

